

RECEPCIJA PRAVA U JUGOISTOČNOJ EVROPI

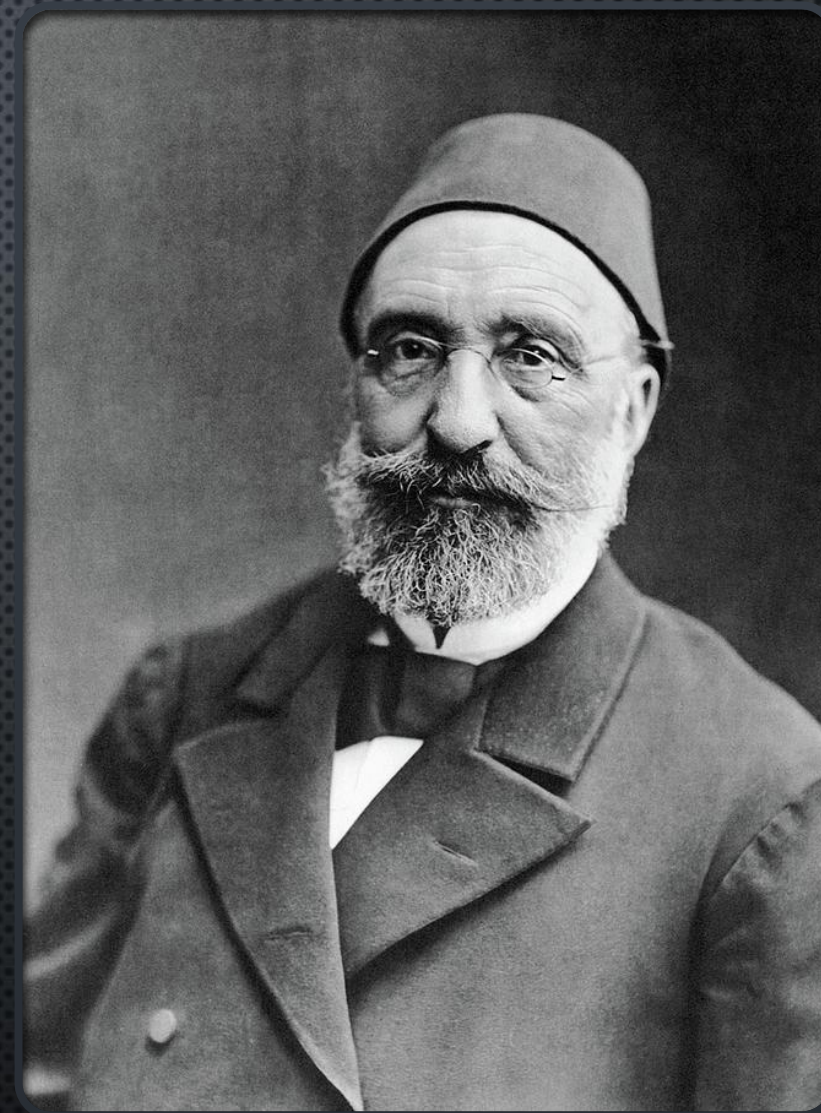
PREZENTACIJA PREDAVANJA – 15. APRIL 2020.

TEMA: RECEPCIJA PRAVA U OKVIRU TANZIMATA – II DIO (NASTAVAK)

RECEPCIJA O OBLASTI JAVNOG PRAVA

- OSMANSKI USTAV OD 23 DECEMBRA 1876:
  - MIDHAT-PAŠA: AUTOR ILI ARHITEKTA USTAVA
  - UZORI USTAVNOG MODELA: USTAV BELGIJE (1831) I USTAV PRUSKE (1851)
  - PRUSKI MODEL JE BIO GLAVNI IZVORNIK – LEGAL TRANSLATION
- PONOVRNO OŽIVLJAVANJE USTAVA 1908 (AMANDMANI 1909):
  - UČEŠĆE STRANACA U MODERNIZACIJI DRŽAVNE ADMINISTRACIJE ITD.

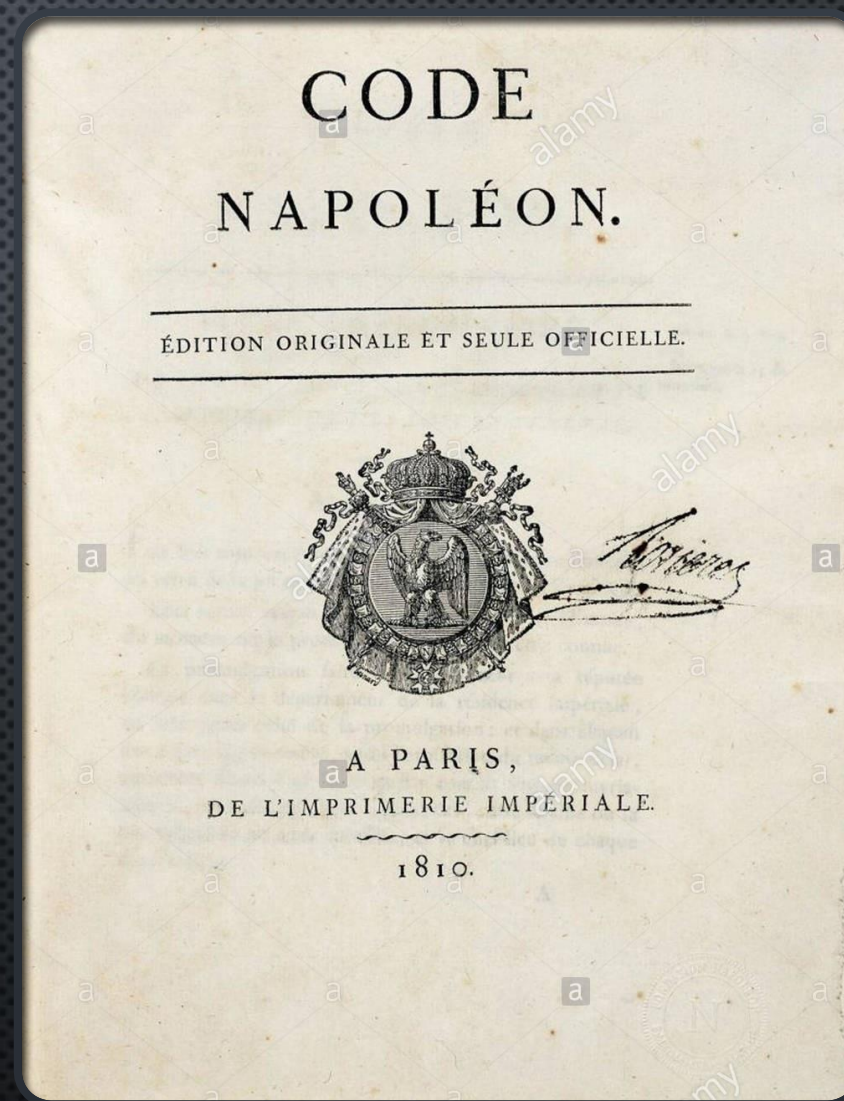
NA SLICI DESNO: MIDHAT-PAŠA (IZVOR: WIKIPEDIA)

RECEPCIJA U OBLASTI KRIVIČNOG PRAVA

- POKUŠAJI UREĐENJA 1840-1851-1858
- KRIVIČNI ZAKON IZ 1858:
  - RAĐEN PRAVNOM TRANSPLANTACIJOM FRANCUSKOG MODELA (1810)
  - TEKST ZAKONA PREDSTAVLJA UGLAVNOM PREVOD FRANCUSKOG IZVORNIKA (LEGAL TRANSLATION), ALI JE SADRŽAVAO I ODREĐENE INSTITUTE OSMANSKOG/ŠERIJATSKOG KRIVIČNOG PRAVA (PODEŠAVANJE PRAVNOG TRANSPLANTA DRUŠTVU ZA KOJE SE USVAJA)

NA SLICI DESNO: NASLOVNA STRANICA FRANCUSKOG KRIVIČNOG ZAKONIKA (IZVOR: ALARMY)

RECEPCIJA U OBLASTI PROCESNOG PRAVA

- PROCESNO PRAVO DUGO VREMENA JE OSTALO PROVIZORNO I PARCIJALNO UREĐENO: POSEBNI ZAKONI O UREĐENJU REDOVNIH SUDOVA; DIJELOVI MEDŽELLE SADRŽAVALI PROCESNA PRAVILA; TRGOVAČKI POSTUPAK ITD.
- TRGOVAČKI POSTUPAK (1861) – PREMA FRANCUSKOM MODELU: TREBAO JE SLUŽITI I REDOVNIM SUDOVIMA DO IZDAVANJA NOVOG ZAKONA O CIVILNOM POSTUPKU
- ZAKON O CIVILNOM POSTUPKU (1879) – PREMA FRANCUSKOM MODELU (SADRŽAVAO Odstupanja I prilagođavanja)
- ZAKON O KRIVIČNOM POSTUPKU (1879) – PREMA FRANCUSKOM MODELU

REORGANIZACIJA SUDOVA

- SUDSTVO JE REORGANIZIRANO:
  - TRGOVAČKI SUDOVI
  - REDOVNI SUDOVI
  - ŠERIJATSKI SUDOVI
  - KLJUČNO PITANJE: OBRAZOVANJE PRAVNIKA KOJE ĆE PRATITI OVU REORGANIZACIJU – ISTE KADIJE SU DUGO OSTALI NA ČELU ŠERIJATSKIH I REDOVNIH SUDOVA
- PRIMJER RECEPCIJE: NOTARIJAT PREMA FRANCUSKOM MODELU

TRGOVAČKO PRAVO

- TRGOVAČKI ZAKON 1840/1860 – RAĐEN RECEPCIJOM FRANCUSKOG CODE DE COMMERCE IZ 1807 (ZAKON NIJE ODRAŽAVAO TRGOVAČKE PRILIKE U CARSTVU – NEKE ODREDBE DUGO UOPĆE NISU ZAŽIVJELE U PRAKSI – PRIMJER NOVA KNJIGOVODSTVENA EVIDENCIJA)
- TRGOVAČKI POSTUPAK (ZAKON O POSTUPKU ZA TRGOVAČKE SUDOVE) IZ 1861 – RAĐEN RECEPCIJOM FRANCUSKOG IZVORNIKA (DIO TRGOVAČKOG ZAKONIKA)
- ZAKON O POMORSKOJ TRGOVINI (1863) – RAĐEN METODOM RECEPCIJE NEKOLIKO ZAPADNIH IZVORNIKA

CIVILNO MATERIJALNO PRAVO

- GRAĐANSKI ZAKONIK – ZA ILI PROTIV RECEPCIJE
- MEDŽELLA – KOMPROMIS ZAPADNE FORME I DOMAĆEG (ŠERIJATSKOG/OSMANSKOG) SADRŽAJA
- PORODIČNO, BRAČNO I NASLJEDNO OSTALO IZVAN ZAKONODAVNIH INTERVENCIJA – PRAVNI PLURALIZAM PREMA MILLETSKOJ ORGANIZACIJI DRUŠTVA: ŠERIJATSKO PRAVO ZA MUSLIMANE I POSEBNA (VJERSKA, OBIČAJNA) PRAVA ZA NEMUSLIMANE; ZADRŽANA PRAKSA INTERVENCIJE KADIJA U OVOJ OBLASTI (ŠTO SE ODRAZILO NA PRIMJENU MATERIJALNOG PRAVA)

NA SLICI DESNO: AHMET DŽEVDET-PAŠA (INVOLVIRAN U VELIKI BROJ REFORMI)

